

Živeti Evangelij

vsak dan

Duhovne vaje v hribih 2019

I. Sprejeti križ

Peter izpove vero

Ko je nekoč na samem molil, so bili z njim učenci in vprašal jih je: »Kaj pravijo množice, kdo sem?« Odgovorili so: »Janez Krstnik, drugi: Elija, spet drugi pa, da je vstal eden od starodavnih prerokov.« Nato jim je rekel: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« Peter je odgovoril: »Božji Maziljenec.«

Jezus prvič napove svojo smrt in vstajenje

Strogo jim je prepovedal, da bi to komu pripovedovali. Rekel je: »Sin človekov mora veliko pretrpeti. Starešine ljudstva, veliki duhovniki in pismouki ga bodo zavrgli in umorili, in tretji dan bo obujen.« Vsem pa je govoril: »Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj. Kdor namreč hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo rešil. Lk 9,18-24

Odpoved in križ – nesodobna reklama

Jezusovo vprašanje, ki ga naslovi na učence, je **logično**: »**Kaj pravijo množice, kdo sem?**« Ker je prišel na svet z namenom, da ga ljudje prepoznajo kot Odrešenika, je odgovor pomemben. Apostol Peter je razumel svojega učitelja in izpovedal vero: »*Ti si Božji Maziljenec.*« Jezus pa svoj nastop kot Odrešenik oz. Božji Maziljenec **poveže s svojo neslavno smrtjo na križu**. Še več, pove, da bo vsak, kdor bo hotel iti za njim, **deležen istega križa in umiranja sebi kakor on sam**.

Zdi se, da danes na splošno **ni več tako zelo pomembno, kdo si**. Bolj je v središču vprašanje, **kaj lahko ponudiš**. Tako se tudi v politiki ljudje niti ne sprašujejo, kdo je kdo, samo da obljublja več. Na nek način smo v celoti stopili **v logiko reklam**. Najboljše se prodaja in kupuje tisto, kar se kaže kot najugodnejša in najlažja rešitev. Ker bi bili vsi radi zanimivi, **padamo v logiko lepega videza in reklam**. Življenje se reklamira kot uspešna igra, pa čeprav ga je potrebno vzdrževati z različnimi poživili in pomirjevali. **Potrebno je ostati zanimiv in lep**. Aktualen si, če ti vse teče kot po maslu. Neuspehe je potrebno prikriti, ali pa jih naprtiti sosedu, da si sam videti bolj uspešen.

Čeprav se zdi v tej logiki evangelij popolnoma zastarel, Kristus čisto neuporaben, pa nam njegov prvi nastop kaže **nasprotno**. Zanj se nič ni spremenilo. Jezus se že pri prvih nastopih ni ponujal kot najugodnejša in najcenejša rešitev. Čeprav ni imel utrjene volilne baze, bi lahko rekli, je povedal, da je pot za njim strma in ozka, da je pot križa in odpovedi. Ko je na nekem drugem mestu obljubil, da bo dal sebe v hrano, so ljudje začeli odhajati. Jezus se ni prestrašil in zamenjal ponudbe. Ostal je miren in učencem rekel: »**Ali hočete tudi vi oditi?**« *Simon Peter mu je odvrnil: »Gospod, h komu naj gremo?*

Besede večnega življenja imaš in mi trdno verujemo in vemo, da si ti Sveti, Božji. (Jn 6,68-69)«

Zakaj se Jezus loti svoje kampanje tako neprivlačno? Čisto preprosto, ker je: Pot, Resnica in Življenje. Ker ni kdorkoli in ne ponuja česarkoli. Ne zanima ga rezultat, ampak hoče biti Pot v pravo svobodo, Resnica o polnem življenju in je Življenje samo. **Prav v tem je danes enako aktualen kot pred dva tisoč leti,** le da se pogosto tega niti Cerkev ne zaveda in hoče ugajati. Življenje brez križa je nujno zlagano. Zato je **sprejemanje križa temelj polnega življenja.**

Ljudje pa smo danes zamenjali temeljne pojme, prav tisto, kar Jezus je, smo obrnili na glavo. **Pot je zamenjal počitek, Resnico kompromis, Življenje užitek.** Razlog za to zamenjavo je preprost. Želimo se znebiti teže življenja, napora oz. križa. **Pot je naporna, lažje je počivati.** Nihče se ne bi naprezal. Lažje se je ustaviti, ne razmišljati o tem, kako naprej: kako naj osebno rastemo, kako naj rastemo v dvoje, kako naj rastemo kot skupnost. Delamo zato, da bi počivali, namesto da bi počivali zato, da lahko dobro delamo. Vzpenjamo se zato, da bi končno našli primeren prostor za trajen počitek, namesto da bi nam počitek pomenil le nov začetek. Tako **postajamo vedno bolj dolgočaseni.**

Ni dosti drugače z Resnico. Neprestano spraševanje o tem, ali je nekaj dobro ali ne, kaj hoče Bog, kaj je njegova volja, vse to nas **utruja.** Kdo se veseli spoznanja greha? Zato smo raje rekli, da greha ni, da je resnic več in da je vse dobro, da si le želimo delati dobro. V odnose vstopamo s kompromisi. Ti **nas oddaljujejo od resnice in od bližnjega,** hkrati pa ustvarjajo vedno **nove krivice.**

Življenje smo si naslikali kot uživanje brez vsake bolečine in vsakega napora. A resnica o življenju je pač takšna, da ga brez napora ni.

Življenje brez napora je smrt, je praznina.

Tako približno razumem Jezusov nastop. Prišel je, da prinese odgovor tistim, ki iščejo polno življenje. Spodbuja nas, naj se ne ustrašimo trpljenja. Naj ne podležemo lažnim reklamam o življenju brez napora in križa. Križ – napor, trpljenje in odpoved je z Jezusom Odrešenikom smiselno in prinaša notranji mir in življenje. **Še vedno je odločitev zanj aktualna, čeprav njegov pristop nikoli ni bil sodoben.** Pot za Jezusom prinaša življenje, zato je lepa, čeprav ni lahka.

Razmislek:

1. Kdo je zate Kristus in kje se odraža, da ga poznaš?
2. Kaj meniš o trditvi: *Pot je zamenjal počitek, Resnico kompromis, Življenje užitek?* Kako bi opisal, kako živiš Jezusa, ki je Pot, Resnica in Življenje?
3. Jezus pravi: *Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj.* Kaj to zate pomeni? Ali lahko rečeš, da hodiš za njim?

II. Moli in delaj

Obisk pri Marti in Mariji

Ko so potovali, je prišel v neko vas in žena z imenom Marta ga je sprejela v svojo hišo. Imela je sestro, ki ji je bilo ime Marija. Ta je sedla h Gospodovim nogam in poslušala njegove besede, Marta pa je imela s postrežbo veliko dela. Pristopila je in rekla: »Gospod, ti ni mar, da me je sestra pustila samo streči? Reci ji vendar, naj mi pomaga!« Gospod ji je odgovoril: »Marta, Marta, skrbi in vznemirja te veliko stvari, a le eno je potrebno. Marija si je izvolila dobri del, ki ji ne bo odvzet.« Lk 10,38-42

Streči ali srečati?

V Martini izjavi: »Gospod, ti ni mar, da me je sestra pustila sólo streči?« vidim **splošno znano krivico**, ki jo izražamo tako ali drugače. Ali je Martin položaj res krivičen? Tudi če bi bil, ne vidim rešitve tam, kjer jo išče Marta. Če Marta streže z veseljem, če v tem vidi temeljno držo življenja, ne bo razlike, ali ji sestra pomaga ali ne. Če pa je streči krivica, je potem rešitev potrebno iskati globlje. Kje je rešitev te krivice? **Kaj je tisto več**, kar je izbrala Marija?

Marta išče ugodje in zadovoljstvo, lahko bi rekli da išče samo sebe in se ne more umiriti, ker v tem ne najde pravega zadovoljstva. Če se nekoliko ustavimo in pomislimo, lahko ugotovimo, da nas **vrtenje okrog samih sebe nikoli ne osreči, ampak pripelje do iste nesreče in krivice**. Ali je Marija ob Jezusovih nogah lahko v miru, če išče le samo sebe? Kaj bi to, da išče sebe ob Jezusovih noga, sploh pomenilo? Če si predstavljamo Marijo, ki išče samo sebe, lahko razumemo, da dela, kar ji paše. To bi pomenilo, da ne vidi, da je Jezus lačen in utrujen od poti, pa se mu vrti pod nogami in ga zaustavlja z neumnimi vprašanji, samo da zavlačuje čas, ki ga bo pridobila zase. Mar ni to zloraba, ki prinaša eno samo praznino? Ob Mariji, ki bi se vrtela okrog sebe, bi Jezus zagotovo ne izgubljal časa.

Kaj pa dela Marija in kaj Jezus? **Marija vidi Jezusa, pozorna je do njega in vidi njegovo željo, da bi prinesel svetu odrešenje, veselo novico. Verjame vanj in v njegovo sporočilo**. Vidi, da mu na obisku pomeni največ srečanje, ne hrana, ne počitek. Srečanje ga nahrani in odpočije. V srečanju vidi tudi Marija največ in se ob Jezusu scela ustavi. Tako se v srečanju prepleta ljubezen do Jezusa in Marijina ljubezen do same sebe. Služenje in poslušanje se v njeni drži združita in ustvarjata lep prostor srečanja.

Kaj pa se dogaja Marti? Ujeta je v pravila lepega obnašanja in tradicije. Ta nenapisana pravila naročajo, da je potrebno gosta postreči z najboljšo hrano, mu ponuditi vodo, da se umije in mu omogočiti udoben počitek. Pravila tako nikakor ne morejo zajeti srečanja, zajamejo lahko le tehniko postrežbe. Marta jim slepo sledi, ker je tako najlažje. Poenostavljeno rečeno, **Marta streže sama sebi**, zgreši cilj Jezusovega obiska, tj. srečanje. Kaj je torej tisto največ? **Največ je srečanje, ki je enako pomembno pri poslušanju kot pri strežbi.** Pomeni izstopiti iz sebe, da bi videli drugega, ga razumeli, srečali in mu podarili tisto, kar dejansko išči. Marija je to storila, Marta pa se vrti okrog sebe. Ne sprašuje se o drugem, ampak ostaja ujeta v svoje predstave. Enako 'naporna' bi bila ob Jezusovih nogah kot je pri strežbi. Vse je krivica in strašno breme.

Torej ni vprašanje streči ali poslušati, ampak srečati. Naj nam poletni dnevi, dnevi počitka pomagajo, da v globini srečamo sebe, svoje bližnje – tam bomo našli tudi Jezusa, ki nas neprestano obiskuje.

Moli in delaj

Spomnimo se na Benediktovo pravilo Moli in delaj. Nekaj besed o delu, ob katerih smo razmišljali že lansko leto.

Za nas avtorje (Anselm Grün in Fidelis Ruppert, Moli in delaj) pa je Pravilo še vedno standard za lastno delo in poskus, **da bi delo opravili iz nekega drugega izvira.** Na ta drugi izvir se obračamo z delu nasprotnim polom, molitvijo. **Molitev nas povezuje z notranjim izvirom, iz katerega naj bi izhajalo vse naše početje.** To je izvir Svetega Duha, ki je v nas. Ampak pogosto smo od tega notranjega

izvira odrezani. Namesto tega delamo iz kalnih izvirov, na primer iz izvira lastnega **častihlepja**. Z delom se želimo **dokazovati**. Drugi kalni izvir je pritisk, ki si ga povzročamo sami. Vse želimo opraviti **popolno**, da nas ne more nihče kritizirati. Ali pa delo za nas predstavlja **beg pred lastno resnico**, s katero se ne želimo soočiti, saj bi nas ta prisilila v spremembo našega življenjskega sloga.

Izvir, iz katerega delamo, postane kalen *zaradi naših življenjskih vzorcev*. Tako na primer kakšno gospo pri vsem njenem delovanju vedno določata dva življenjska vzorca: »Upam, *da ne bo prepira*. Upam, *da bom uspela vse*, kar se od mene pričakuje.« Če me določajo taki življenjski vzorci, postanem kmalu izčrpan in izgorel. Ali pa kakšen terapevt o duhovnikih, ki se počutijo izgorele, pogosto meni: »Kdor veliko daje, ta tudi veliko potrebuje.« Kdor veliko daje, ker potrebuje veliko pozornosti in potrditve, ta se hitro izčrpa. Kdor pa daje, ker vedno znova prejema in črpa iz notranjega izvira, ta lahko daje, ne da bi se izčrpal. Ta pri svojem dajanju tudi veliko dobi nazaj. Vendar pa od tega ni odvisen. Zato lahko uživa, kar prejema.

To, ali nekdo dela iz izvira Svetega Duha ali iz kalnih izvirov svojih podzavestnih življenjskih vzorcev se čuti na njegovem izžarevanju, ki ga s svojim delom razširja. **Če nekdo dela iz izvira Svetega Duha, ima sam veselje nad delom in ne postane tako enostavno izčrpan**. Okoli njega raste in uspeva. Delo teče iz njega. Drugi, ki delajo iz življenjskega vzorca svojega perfekcionizma ali častihlepja, s svojim delom širijo vzdušje agresivnosti in nezadovoljstva, trdote in zagrenjenosti.

Benediktovo Pravilo nam kaže poti, kako pridemo v stik z našim notranjim izvirom in kako iz njega delamo. Sicer pa tudi Benedikt pozna utrujenost, ki nastane zaradi dela. Vendar to ni izčrpanost, ki nas notranje raztrga. To je utrujenost, ki nam kljub vsemu podarja mir. Čutimo namreč, da nas je navsezadnje v delu obremenil Bog

sam. Če me obremenjuje Bog in ne moj bolni življenjski vzorec, sem kljub zunanji utrujenosti notranje miren.

Avtorja knjižice Moli in delaj pišeta: V samostanih sva opazovala dve težnji: na eni strani je bila zahteva, da bi manj delali, da bi imeli več časa za duhovno življenje. Ampak izkušnje so pokazale, da redovniki, ki so svojo delovno obveznost bistveno zmanjšali, s tem niso postali bolj duhovni. Nasprotno, postali so bolj narcistični. **Vrteli so se okoli svojih potreb**, in ne okoli Boga, kateremu so se hoteli predati. Druga težnja pa je, nenehno povečevati delo in se skrivati za njim, tako da duhovno življenje trpi. Taki ljudje so pobožne delovne živali, ne pa menihi, ki so to postali, da bi resnično iskali Boga. Ni samoumevno, da redovniki najdejo pravo ravnotežje med molitvijo in delom.

Izkušnja redovnikov pa se nama ne zdi preveč oddaljena od tega, kar danes doživljajo mnogi, ki delajo v sodobnih podjetjih. Obe težnji namreč obstajata tudi v naši družbi. Prva je, da bi delovni čas čim bolj skrajšali in povečali delovno obremenitev. Vendar pa **skrajšanje delovnega časa v tednu samodejno ni privedlo k večji kakovosti življenja**. Nastala je samostojna industrija prostega časa, ki zabava ljudi, ki ne delajo. Namesto da bi si človek odpočil, je **postal nemiren brezdelnež**. Druga težnja našega časa je pritisk, da bi vedno več delali. Samostojni podjetniki in vodstveni delavci, zdravniki in odvetniki stokajo pod bremenom dela, ki ni nikoli zaključeno. Radi bi si vzeli čas za koncerte in gledališče, za hojo in meditacijo, vendar ne najdejo načina, kako bi zmanjšali količino dela.

... Pri Benediktu našega modernega ločevanja med obema poloma, molitvijo in delom, ne bomo našli. **Pri njem gre za to, da sredi vsakdanjika živim in delam iz molitve**. Oboje, molitev in delo, me želi privedi k Bogu in me izzvati, da Bogu služim in se mu predam.

Kar je hotel povedati Benedikt s svojo formulo ora et labora (moli in delaj), je v današnjem času na novo izrazil psihoterapevt iz Münchna, Albert Görres, ko je opozoril na vsakdanjost kot na duhovni kraj.

Duhovno iščoč človek vsakdanjosti sme zapustiti, temveč jo mora prežeti in preobraziti z molitvijo in meditacijo. Na tej poti bi bil lahko benediktinski vodilni motiv *ora* et labora pomoč za duhovno življenje, pri katerem sveta ni treba pustiti za sabo, da bi prišli k Bogu, temveč najdemo Boga v vseh stvareh, oziroma (če to povemo z Benediktovimi besedami) pomoč, ki človeško življenje prav v njegovi vsakdanjosti oblikuje tako, »da je v vsem slavljen Bog« (BP 57,9).

Razmislek:

1. Iz kakšnega izvira najpogosteje delaš?
2. Koliko zaznavaš različne vzgibe za delo, kako se odločaš za nje in izbiraš delo?
3. V čem vidiš glavno pomanjkljivost svojih odločitev?
4. Koliko ti uspe: ustaviti se, srečati se, delati s srcem? Koliko je prostora z srečanje?

III. Moč tihote

Prilika o nespametnem bogatašu

Nekdo iz množice mu je rekel: »Učitelj, reci mojemu bratu, naj deli dediščino z menoj.« On pa mu je dejal: »Človek, kdo me je postavil za sodnika ali delivca nad vaju?« In rekel jim je: »Pazíte in varujte se vsake pohlepnosti, kajti življenje nikogar ni v obilju iz njegovega premoženja.« Povedal jim je priliko: »Nekemu bogatemu človeku je polje dobro obrodilo, zato je v sebi razmišljal: ›Kaj naj storim, ker nimam kam spraviti svojih pridelkov?‹ Rekel je: ›Tole bom storil. Podrl bom svoje kašče in zgradil večje. Vanje bom spravil vse svoje žito in dobrine. Tedaj bom rekel svoji duši: Duša, veliko dobrin imaš, shranjenih za vrsto let. Počivaj, jej, pij in bodi dobre volje.‹ Bog pa mu je rekel: ›Neumnež! To noč bodo terjali tvojo dušo od tebe, in kar si pripravil, čigavo bo?‹ Tako je s tistim, ki sebi nabira zaklade, ni pa bogat pred Bogom.« Lk 12,13-21

'Počivati' ali počivati

Razmišljanje bogatina je kot nalašč za te počitniške dni. Mar na dopustu ne rečemo tudi mi: **Duša moja, počivaj, jej, pij in bodi dobre volje.** Kaj je v tem slabega? Zakaj ne bi počivali, jedli in pili in se veselili? Zakaj Jezus pravi: *»Neumnež! To noč bodo terjali tvojo dušo od tebe, in kar si pripravil, čigavo bo?«* Poleg tega smo pred štirinajstimi dnevi poslušali o Jezusovem obisku pri Marti in Mariji. Se še spomnimo? Marija je sedla h Gospodovim nogam in poslušala njegove besede. Lahko bi rekli, da je počivala. Marta pa je imela s postrežbo veliko dela. Ko je Marta nesrečno potarnala Jezusu: *»Gospod, ti ni mar, da me je sestra pustila samo streči? Reci ji vendar, naj mi pomaga!«* ji je on odgovoril: *»Marta, Marta, skrbi in vznemirja te veliko stvari, a le eno je potrebno. Marija si je izvolila dobri del, ki ji ne bo odvzet.«*

Kot da bi takrat grajal Marto, ker je delala, danes pa graja bogatina, ker počiva. Na prvi pogled Jezusu nikoli ni nič prav. **Enkrat je problem delo, drugič počitek.** Marijo, ki počiva hvali, bogatina, ki počiva graja. V čem je dejansko problem? Zadnjič smo ob Mariji in Marti razmišljali, da ni vprašanje streči ali sedeti ob gostu, ampak vrteti se okoli sebe ali srečati drugega. **Marta streže sama sebi,** zgreši cilj Jezusovega obiska, tj. srečanje. Medtem ko **se Marija v nežni pozornosti z gostom sreča v globini,** mu v hvaležnosti prisluhne, se ga razveseli in ga sreča. **Torej ni vprašanje sreči ali ne, ampak ustaviti se, umiriti se in srečati.** Če se vrtimo okrog sebe, ne bomo naredili nič pametnega, ne če strežemo, ne če poslušamo oz. počivamo.

Torej če zadnjič ni bilo vprašanje, streči ali počivati, **najbrž tudi tokrat ni problem v počitku. Kje pa je težava?** Jezus jo poimenuje: **biti ali ne biti bogat pred Bogom. V čem je resnična težava bogatinovega**

počitka? Kako resnično počivati? Kaj je tisto, kar resnično prinese počitek, ki nam ga Jezus zagotovo privošči, saj tudi svojim učencem pravi: »*Pojdite sami zase v samotni kraj in se malo odpočijte!*« (Mr 6,31) Če povežemo z razmišljanjem o Mariji in Marti, lahko vprašanje o počitku osvetlimo z vprašanjem: **Kako srečati sami sebe, da bi mogli počivati?** Gre za preprosto vprašanje: **Kdaj pa je mogoče srečati sebe, Boga, bližnjega?** Kaj je za srečanje potrebno? Te dni sem vzel v roke knjigo Moč tihote, Proti diktaturi hrupa, pogovor s kardinalom Robertom Sarahom. Že prve strani me zelo nagovarjajo. V enem od poglavij pravi:

Tihota vsakdanjega življenja je nepogrešljivi pogoj za bivanje z drugimi. Človek brez zmožnosti za tihoto ni sposoben svoje okolice slišati, ljubiti in razumeti. Ljubezen se rodi iz tihote. Izvira iz tihega srca, ki je sposobno poslušati, slišati in sprejemati. Tihota je pogoj za to, da se uživamo v drugem človeku, in nujnost za razumevanje samega sebe. Brez tihote ni ne počitka, ne vedrine in ne notranjega življenja. Tihota je prijateljstvo in ljubezen, notranja ubranost in mir. Tihota in mir utripata iz enega samega srca.

V hrupu vsakdana je vedno gibanje, ki se zbudi v človeku. Hrup ni nikoli miren in ne vodi k razumevanju drugega. Kako prav je imel Pascal, ko je v Mislih zapisal: »Vzrok, da so ljudje nesrečni, je en sam: da ne znajo mirno sedeti v svoji sobi.« ...

... Hrup je s svojim prazničnim videzom kakor vrtinec, ki onemogoča, da bi si pogledali v obraz. Dogajanje postane pomirjevalo, antidepresiv, morfij, oblika sanj, neuresničljivih predstav. Toda ta hrup je nevarno in navidezno zdravljenje, peklenska laž, ki človeku omogoča, da ne vidi svoje notranje praznine. Streznitev je lahko le brutalna. (str. 40-41)

Prepričan sem, da Jezus vidi bogatina, ki se valja v hrupu svojega srca. V nemiru beganja in neprestanega naprezanja, da bi našel

nekaj, kar ga bo potešilo. Je in pije, da bi napolnil svojo praznino. Išče užitke in si privošči marsikaj, da bi zapolnil svojo praznino. Prej je delal, tako da se je zgubljal, sedaj se zgublja v počitku. **Ne zna pa v miru sedeti v svoji sobi sam ali s svojimi bližnjimi in se srečati.** Dragi bratje in sestre, želim vam, da bi v počitniškem času ne bežali v hrup dogajanja, ampak se ustavili v tihoti svojih src. **Da bi našli sebe, srečali Boga in bližnjega. To je naše edino bogastvo, ki prinaša pravo zadovoljstvo in resničen mir.**

Tihota

Še nekaj besed o tihoti:

12. Tihota ni odsotnost. Nasprotno, je izražanje navzočnosti, najintenzivnejše od vseh navzočnosti. To, da ima sodobna družba o tihoti slabo mnenje, je znamenje hude in skrb vzbujajoče bolezni. Resnična življenjska vprašanja o življenju se postavljajo v tihoti. Kri v naših žilah se pretaka, ne da bi povzročala hrup, in bitje srca lahko poslušamo le v tihoti.

13. Papež Benedikt XVI. Je 4. julija 2010 v homiliji ob osemstoti obletnici rojstva papeža Celestina V. močno poudaril, da »živimo v družbi, v kateri se zdi, da mora biti vsak prostor, vsak trenutek 'zapolnjen' s pobudami, dejavnostmi, hrupom; pogosto sploh ni časa, da bi drug drugega poslušali in se med seboj pogovarjali. Dragi bratje in sestre, ne bojmo si ustvariti tihote okoli sebe in v sebi, če hočemo biti sposobni, da bi zaznali ne samo Božji glas, ampak tudi glas tistega, kar je poleg nas, glas drugih.« Benedikt XVI. In sv. Janez Pavel II. Sta tihoti pogosto priznavala blagodejen učinek. Tihota v povezanosti s samoto in puščavo namreč nikakor ni osamitev, praznina ali nemost, tako kakor prava beseda ni klepetanje, ampak pogoj, da smo navzoči pri Bogu, bližnjem in sebi.

Kako naj prav razumemo zunanjo tihoto? »Bog je prijatelj molka. Glejte, kako drevesa, rože in trava rastejo v globoki tihoti. Glejte, kako zvezde, luna in sonce vzhajajo in zahajajo v tihoti.« je pesniško povedala sv. Terezija iz Kalkute v nagovoru ob prejemu Nobelove nagrade za mir leta 1979 v Oslu.

Razmislek:

1. Vzemi si čas za tihoto in se opazuj. Kaj se dogaja? Kakšne misli, kakšen hrup te obdaja?
2. Ali znaš v miru sedeti v svoji sobi? Ali verjameš, da to resnično potrebuješ? Kako si za to prizadevaš?
3. 'Tihota', kaj ti pomeni, kdaj jo živiš, kako jo dosegaš?
4. Kako iščeš v sebi mir in počitek?

IV. Vztrajati v dobrem

O molitvi

Nekoč je na nekem kraju molil. Ko je nehal, mu je eden izmed njegovih učencev dejal: »Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence.« Rekel jim je: »Kadar molite, recite:

Oče!

Posvečeno bodi tvoje ime.

Pridi tvoje kraljestvo.

Naš vsakdanji

kruh nam dajaj od dne do dne

in odpústi nam naše grehe,

saj tudi sami odpuščamo vsakomur, ki nam je dolžan,

in ne vpelji nas v skušnjava!«

In rekel jim je: »Kdo izmed vas, ki ima prijatelja, bo prišel opolnoči k njemu in mu rekel: »Prijatelj, posodi mi tri hlebe kruha, kajti k meni je s potovanja prišel prijatelj in mu nimam s čim postreči,« in mu bo oni znotraj odgovoril: »Ne nadleguj me! Vrata so že zaprta in moji otroci z menoj v postelji, ne morem vstati in ti dati.« Povem vam: Če ne bo vstal in mu dal zato, ker je njegov prijatelj, bo zaradi njegove nadležnosti vstal in mu dal, kolikor potrebuje. Tudi jaz vam pravim: Prosíte in vam bo dano! Iščíte in boste našli! Trkajte in se vam bo odprlo! Kajti vsak, kdor prosi, prejme; in kdor išče, najde; in kdor trka, se mu bo odprlo. Ali je med vami oče, ki bo dal svojemu sinu kačo, če ga bo prosil za ribo?

Ali mu bo dal škorpijona, če ga bo prosil za jajce? Če torej vi, ki ste hudobni, znate dajati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo.« Lk 11,1-13

Vztrajnost in zavest o dobrem

Zanimivo se danes **dopolnjujeta berilo iz prve Mojzesove knjige** (1 Mz 18,20-32), kjer Abraham prosi Boga, naj se usmili Sodome in **Evangelij**. Če temu Abrahovemu pogovoru z Bogom ne moremo reči pristna molitev, potem ne vem, kaj bi lahko molitev bila. Poglejmo še enkrat. Abraham se vstopi pred Boga in ga prosi, naj se Sodome usmili, ker so tam tudi dobri ljudje, vredni usmiljenja. Ker ga hoče prepričati, naj se Sodome vendarle usmili, začne s številom poštenih pri številki petdeset. A Bog se ne da imeti za norca, zato ne pohiti in čaka Abrahama, da čisto iskreno pove, koliko je v Sodomi resnično poštenih. Abraham mora priznati polomijo Sodome, hkrati pa ne neha prositi Boga, naj se mesta usmili, četudi zaradi peščice.

Oče naš vsi poznamo, mogoče pa pozabljamo nadaljevanje. Jezus bolj poudarja pomembnost vztrajnosti kot pa besed molitve. **Učence spodbuja, naj bodo vztrajni**, kakor morajo biti vztrajni v medsebojnih odnosih, ko gre za nekaj dobrega. In še eno izpostavi: *»Če torej vi, ki ste hudobni, znate dajati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo.«* **Gre za dobroto Boga, na katero ne smemo nikoli pozabiti.** Dvoje je torej Jezus zagotovo poudaril: vztrajnost v molitvi in jasno zavest o tem, da je Bog resnično dober.

Okvir, v katerega postavi Jezus besedo o vztrajnosti in dobroti, pa **je čisto vsakdanji človeški odnos**. Zdi se, da smo molitev kristjani iztrgali iz naših odnosov in jo postavili v neko posebno sfero. Najbrž je tudi zato pogosto tako prazna, hkrati pa neučinkovita. **Molitev in vsakdanji odnosi se morajo dopolnjevati in medsebojno podpirati.** Kakor sta v našem vsakdanu ključna vztrajno prizadevanje za dobro in ohranjanje žive zavesti o tem, da je bližnji dober, tako je to dvoje ključno v molitvi.

Če ni vztrajnega prizadevanja za globino in kvaliteto naših odnosov, če propade zavest o tem, da je drugi dober, propade vsak odnos. In prav to se pogosto dogaja. Nič drugačne niso težave v našem odnosu z Bogom. Tako težko vztrajamo, ker se pogosto ob njem prav nič ne zgodi. Prav tako težko verjamemo, da je dober, ker ne pomaga tako kot smo si sami zamislili. Posledično popuščamo v molitvi in se oddaljujemo od Boga. **Tako pogosto šepa kar oboje, naši osebni odnosi kot tudi molitev.**

Verjamem, da si v globini vsi želimo pristnih odnosov in lepe molitve. Jezus razume naše želje, zato nas opozarja na dva preprosta temelja: vztrajnost in zavest o dobroti bližnjega oz. Boga. Niti eno, niti drugo **ne bo šlo brez velike discipline**, ki pa jo danes komaj še poznamo. Neprestana vaja naredi mojstra, vaja pa zahteva red. **Čas dopustov naj ne uniči tiste malo discipline**, ki smo se je naučili skozi leto, ampak naj nam **da le novih spoznanj in moči, da bomo bolje molili in bili v odnosih še bolj vztrajni.**

Razmislek:

1. 'Vztrajati v odnosu' – kaj to zate pomeni in kako to živiš, v katerih odnosih?
2. 'Verjeti v dobro drugega in Boga' – kaj to zate pomeni in kako se to odraža v vsakdanjih odnosih in v molitvi?
3. V čem vidiš povezavo med kvaliteto tvojih odnosov in molitvijo?
4. Kako izboljšati molitev in odnose?

